

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 41. maddesinin (a) fıkrasında; emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının hesaplanmasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43. maddesinde yer alan gösterge tablosu ve Personel Kanunlarındaki ek göstergelerin esas alınacağı, (b) fıkrasında emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının, (a) fıkrasına göre tespit edilen rakamların her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarın fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yıl olanlara %75'i, 25 yıldan az olanlara her tam yıl için %1 eksigi, fazla olanlara da her tam yıl için %1 fazlası üzerinden bağlanacağı, ek 16/1 maddesinde, aylıklarının Personel Kanunları hükümlerine göre alan iştirakçilerin, emeklilik keseneklerine, Personel Kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları rütbe, kıdem, derece ve kademelerin gösterge rakamlarının katsayı ile çarpımı sonucunda bulunacak aylık miktarının esas alınacağı, ek 20/1 maddesinde, emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan, asker, sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için ek 4. maddeye göre hesap edilecek aylık bağlamaya esas tutarların bir aylığının emekli ikramiyesi olarak verileceği, 4. fıkrasında, emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamının, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere 5434 sayılı Kanunun 68. maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödeneceği hükme bağlanmıştır.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 6.1.1992 tarih ve 476 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen Ek 70. maddesinde “Sandık iştirakçilerine ödenmekte olan;

a) Memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığı tutarları ile,

b) (Değişik 6.7.1995-KHK 562/14 md) Zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarının;

- Ek göstergesi 6400 ve daha yüksek olanlarda %100 üne,
- Ek göstergesi 3600 (dahil) - 6400 (hariç) arasında olanlarda %75 ine,
- Ek göstergesi 2200 (dahil)-3600 (hariç) arasında olanlarda %40 ına,
- Diğerlerinde %26 sına,

tekabül eden miktarı, emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur.

(Değişik 6.7.1995-KHK 562/14-md)

Birinci fıkradaki oranları, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine ayrı ayrı veya birlikte üç katına kadar artırmaya, yukarıdaki ek gösterge gruplarını değiştirmeye ve personel kanunlarında yer alan ek göstergeleri yeniden düzenlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Aylıklarının personel kanunlarına göre almayan Sandık iştirakçileri hakkında, sınıfı, görev ve kadro, unvanı derecesi ve hizmet süresi esas alınarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi emsali gibi işlem yapılır.

Bu tutarlar, anılan Kanunun 41. maddesinin (a) fıkrasına göre emekli, adi malullük, vazife mallullüğü, dul ve yetim aylıklarının; ek 20 nci maddesine göre de emeklilik ikramiyelerinin hesaplanmasına dahil edilir,” hükmü yer almış iken 28.11.1996 tarih ve 4214 sayılı Memurlar, Diğer Kamu Görevlileri ile Bunların Emeklilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanununa dayanılarak çıkarılan 3.4.1997 gün ve 22953 sayılı (mükerrer) Resmi Gazete’de yayımlanan 20.3.1997 tarih ve 570 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlileri ile ilgili Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 11. maddesi ile 5434 sayılı Yasanın değişik Ek 70. maddesinin (b) bendindeki “%100 üne” ibaresi “ %160 ına”, “%75 ine” ibaresi “%100 üne,” “%40 ına” ibaresi “%60 ına” ve “%26 sına” ibaresi “%35 ine” şeklinde değiştirilmiş, anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 1. maddesinde ise 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun değişik Ek 20 inci maddesine göre verilecek emekli ikramiyesinin hesaplanmasında anılan Kanuna Ek 70 inci maddesinin (b) bendindeki oranlardan %160 oranı; 1997 yılında %75, 1998 yılında %100, 1999 yılında %130, %100 oranı; 1997 yılında %60, 1998 yılında %75, 1999 yılında %90, %60 oranı; 1997 yılında %40, 1998 yılında %45, 1999 yılında %50, %35 oranı; 1997 yılında %26, 1998 yılında %28, 1999 yılında %30 olarak uygulanır, hükmüne yer verilmiş, 19.7.1998 tarih ve 98/11391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ek 70. madde (b) bendindeki oranlar artırılmıştır.

Dava konusu uyumsuzluğa esas teşkil eden 5434 sayılı Yasanın Ek 70. maddesinin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan 25.8.1998 tarih ve 98/11588 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının birinci maddesi ile (b) bendi değiştirilerek,

- Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda %240 ına,
- Ek göstergesi 7600 (dahil) - 8400 (hariç) arasında olanlarda %200 üne,
- Ek göstergesi 6400 (dahil)-7600 (hariç) arasında olanlarda % 180 ine,
- Ek göstergesi 4800 (dahil)-6400 (hariç) arasında olanlarda % 150 sine,
- Ek göstergesi 3600 (dahil)-4800 (hariç) arasında olanlarda %130 una,
- Ek göstergesi 2200 (dahil)-3600 (hariç) arasında olanlarda %70 ine,
- Diğerlerinde %40'ına,

tekabül eden miktarının, emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulacağı öngörülmüş, Geçici 2. maddesi ile de,

570 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 1 inci maddesine istinaden 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 20 nci maddesine göre verilecek emekli ikramiyesinin hesaplanmasında yukarıda belirtilen oranlardan %240, %200 ve %180 oranlarının; 1998 yılında %100, 1999 yılında %130; %150 ve %130 oranlarının; 1998 yılında %75, 1999 yılında %90; %70 oranının; 1998 yılında %45, 1999 yılında %50; %40 oranının 1998 yılında %28, 1999 yılında %30 olarak uygulanacağı belirtilmiştir.

Davacılar tarafından, 570 sayılı KHK'nin Geçici 1. maddesiyle yapılan düzenleme ile zam, tazminat ve ödeneklerin emekliliğe yansıyan bölümünün emekli aylığı ve emekli ikramiyesi için ayrı ayrı belirlendiği, murislerinin yargı ödeneğinin en yüksek devlet memuru aylığının %200 üne tekabül eden bölümünün emekli aylığına esas tutara dahil edilip emekli kesenek ve kurum karşılığının tahsil edilmesine karşın, anılan maddeye dayanılarak yapılan düzenleme ile emekli ikramiyesinde yargı ödeneğinin en yüksek devlet memuru aylığının %130 una tekabül eden miktarının esas alınarak, kesinti yapılan yargı ödeneğinin bir kısmının üç yıl için ikramiye dışına çıkarılmasının Anayasanın 10'ncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi ile 60 ıncı maddesindeki sosyal güvenlik hakkına aykırı olduğu ileri sürüldüğünden Dairemizce, bakılan davanın konusunu oluşturan emekli aylığına esas alınan yargı ödeneğinin en yüksek devlet memuru aylığının %200 oranına tekabül eden kısmından ancak %130 oranına tekabül eden kısmının emekli ikramiyesinde esas alınmasına ilişkin 25.8.1998 gün ve 98/11588 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2. maddesi ile bu maddeye dayanılarak emekli ikramiyesinin eksik ödenmesi yolunda tesis edilen işlemin 570 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 1. maddesi ile olan maddi ve hukuki ilişkisi karşısında, bu kuralın Anayasaya aykırılığı iddiası da dikkate alınarak Anayasaya uygunluğunun incelenmesi gerekli görülmüştür.

Anayasanın 10. maddesinde; hukukun temel ilkeleri arasında yer alan eşitlik ilkesi düzenlenmiş ve herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşittir, hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz, devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadır denilmiştir.

Diğer taraftan 60 inci maddesinde, herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

5434 sayılı Yasanın değişik Ek 70. maddesinde yer alan düzenleme ile Sandık iştirakçilerine ödenmekte olan memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığı tutarları ile zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamının 657 sayılı Yasaya tabi en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarının 25.8.1998 tarih ve 98/11588 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca belirlenen ek gösterge grupları için belirli oranlarına tekabül eden miktarının emekli keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulmasına ve anılan maddenin son fıkrasında, bu tutarların 5434 sayılı Yasanın 41 inci maddesinin (a) fıkrasına göre emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarının; ek 20 nci maddesine göre de emeklilik ikramiyelerinin hesaplanmasına dahil edileceği belirtilmesine karşın 570 sayılı KHK'nin Geçici 1. maddesi esasları dahilinde 98/11588 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2. maddesi ile ek gösterge grupları esas alınarak emekli aylığı ve emekli ikramiyesinin hesaplanmasında 1997, 1998 ve 1999 yılları için farklı oranların uygulanması ve bu uygulamanın bu yıllar için geçerli olması için getirilen düzenleme ile anılan yıllarda emekli olanlar ile bu yıllar sonunda emekli olanlar arasında eşitsizlik oluşturulduğundan, diğer taraftan 5434 sayılı Yasanın özüne aykırı olarak sosyal güvenlik hakkına sınırlama getirildiğinden 98/11588 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2. maddesinin dayanağı olan 570 sayılı KHK'nin Geçici 1. maddesinin Anayasanın 10 ve 60. maddelerine aykırılık oluşturduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 570 sayılı KHK'nin Geçici 1. maddesinin Anayasanın 10. ve 60. maddelerine aykırı olduğu kanısına varıldığından anılan hükmün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, dava dosyasının Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar bekletilmesine 26.12.2002 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.””